

Mọi người xông xao lên:

- Đến nông dân còn chưa được mua bảo hiểm nữa là!

- Trong một tương lai không xa, khi có một nền nông nghiệp phát triển, không những mua bảo hiểm cho người mà còn mua bảo hiểm cho cả vật nuôi nữa - Ông Nam nói.

Chủ tịch hội đồng nhân dân xuýt xoa tán thành. Ông nói:

- Hiệu quả kinh tế của giống lúa này không còn bàn cãi. Nhưng thời gian thực hiện dự án trong bao nhiêu lâu?

- Ba năm - Ông Nam trả lời - Ba năm là đủ điều kiện kết luận sinh trưởng cây lúa, tính ổn định và thích nghi của nó, đủ thời gian các nghiên cứu khoa học được công bố rộng rãi. Duy chỉ có điều giống lúa này không chịu được úng, sự thay đổi chất đất cũng làm ảnh hưởng chất lượng gạo. Tôi rất lấy làm lo ngại về cái khu công nghiệp kia. Nếu các chất thải vô cơ bị ngấm vào lòng đất, hoà vào mạch ngầm rồi loang ra, lúc ấy hậu quả không lường trước được.

Chủ tịch Trần Bình cũng lo lắng về vấn đề này:

- Ta cần phải có những quy định chặt chẽ hơn nữa, buộc các công ty phải kinh doanh đúng pháp

luật, đúng cam kết về môi trường. Có điều, hiện nay chế tài xử phạt còn nhẹ quá. Dứt khoát ta phải lập vành đai bảo vệ môi trường. Ai làm không đúng thì kết hợp với công an môi trường lập biên bản xử phạt, tái phạm dù chỉ một lần cho đóng cửa ngay. Ta phải phòng trước khi chống. Chống là một động thái đã chậm trễ, mà lại cực kỳ tốn kém và không triệt để.

Bí thư Trung cũng tham gia:

- Sự phát triển ồ ạt các khu công nghiệp dẫn đến khủng hoảng tài nguyên, phá hoại môi trường sống. Làm ở đâu không làm, cứ nhằm vào chỗ dân cư mà xây nhà máy. Thế là người sống chung với bụi, khói và nước thải.

Chuyện trò một lúc lâu, cuối cùng tiến sỹ Nam đứng dậy bắt tay mọi người để ra về, rồi nói với giọng phấn khởi:

- Trên con đường phát triển kinh tế không tránh khỏi nhiều vấp vấp. Nhưng ta đang ở trong một đất nước có nền kinh tế đang phát triển, có nền an ninh, chính trị tốt nhất thế giới, thật đáng tự hào lắm chứ!

Tiến sỹ hẹn ngày gặp lại và khẳng định hợp đồng sẽ được ký kết với Công ty Cổ phần nông nghiệp Hoàng Long sau một vụ lúa nữa.

V

Bí thư Đảng uỷ Lê Khắc Trung đang dự buổi lễ ra mắt Hội đồng thành viên những người sáng lập Công ty Cổ phần nông nghiệp Hoàng Long tại văn phòng hợp tác xã cũ thì thư ký uỷ ban sang gọi ông về vì có khách.

Khu nhà hai tầng rộng 150 m², tầng một là khối Uỷ ban, tầng hai dành cho Đảng uỷ, chi Đoàn làm việc. Ở cầu thang, bí thư Lê Khắc Trung gặp Trưởng ban thi đua, khen thưởng và kỷ luật Tổng Văn Bằng đang đứng chờ sẵn ở chiếu nghỉ. Hai người bắt tay nhau rồi cùng bước vào văn phòng Đảng uỷ xã.

- Tôi muốn vào phòng anh để ta làm việc
- Tổng Văn Bằng nói. Hai người đi sang gian kế bên dành riêng cho bí thư Đảng uỷ xã. Ngồi xuống ghế, nhìn thấy cô giúp việc uỷ ban bê khay chén, phích nước vào, Trưởng ban nói:

- Tôi không uống nước chè. Có nước mưa không, cho tôi xin một gáo?

Cô giúp việc tùm tùm cười trở ra rồi quay lại với hai chai nước khoáng. Cô hỏi Trưởng ban xem có dùng nước đá không.

- Không! Được rồi, cô ra ngoài đi!

Bí thư Lê Khắc Trung nhận thấy thái độ khang khác của Trưởng ban khiến ông hơi lo lắng.

Tống Văn Bằng mở cặp lấy sổ và bút ra, đặt lên bàn, nói:

- Ta làm việc luôn nhé!

- Vâng! Xin mời đồng chí!

- Tôi vào việc ngay. Tôi muốn hỏi đồng chí: tình hình hợp nhất ruộng đất của Hoàng Long hiện đến đâu rồi?

- Báo cáo: rất tốt! Thực hiện chủ trương của Đảng uỷ, uỷ ban xã, chúng tôi tiến hành hợp nhất ruộng đất gặp rất nhiều thuận lợi. Theo đúng kế hoạch sẽ tiến hành xong vào tháng mười tới.

- Có bao nhiêu hộ không tán thành góp ruộng?

- Có tất cả ba hộ.

- Lý do?

- Đây là những hộ có người nhà công tác trên thành phố, họ bỏ tiền ra mua hết ruộng vườn của những nông dân muốn bán. Họ đang xin chuyển

đổi đất thành đất vườn, dần dần biến nơi đây thành khu nghỉ mát của họ. Tiện đây tôi xin báo cáo với đồng chí về hiện tượng đầu cơ này để ta có cách ngăn chặn.

- Xã có cho phép không?

- Thưa, không! Toàn bộ diện tích đất canh tác của Hoàng Long đã được quy hoạch chuyên canh trồng lúa, không có chủ trương chuyển đổi mục đích. Vả lại, ta kiên quyết bảo vệ lợi ích của người nông dân, không vì lý do hoàn cảnh khó khăn để cho bọn đầu cơ trục lợi.

- Đồng chí quá lo xa đấy! Đồng chí phải chịu trách nhiệm về những điều mình nói đấy nhé!

Tống Văn Bằng cẩn thận ghi chép vào cuốn sổ, rồi tiếp tục hỏi:

- Đồng chí chủ tịch cho giải tán hợp tác xã nông nghiệp, đồng chí có biết chuyển đó không?

- Có! Chúng tôi cùng bàn bạc.

- Đồng chí có biết như thế là vi phạm luật hợp tác xã không?

- Thì làm gì còn hợp tác xã nữa mà vi phạm!

- Bậy bạ! Hợp tác xã là tài sản của tập thể, cho dù nó chỉ còn cái tên thì cũng vẫn là tài sản tập

thế, vẫn phải bảo vệ tài sản hợp pháp. Thế cái gọi là công ty nông nghiệp gì gì đó sao lại vẫn sử dụng con dấu của hợp tác xã?

- Thưa đồng chí, chỉ để tiện cho làm việc mà thôi, trong khi chờ con dấu mới.

- Như thế có vi phạm quy định về sử dụng con dấu hay không?

Một thoáng lúng túng hiện ra trên nét mặt ông Trung. Ông không hiểu tại sao cấp trên lại làm việc câu nệ vào quy tắc như thế. Quyết định giải thể chưa có hiệu lực, thì vẫn sử dụng dấu cũ, có gì là sai quy định?

Ông Bằng nói tiếp:

- Một việc nữa là, ai cho chủ trương dấu thêu cán bộ?

- Tôi cho chủ trương.

- Chà, dám đưa cả quân chúng ra làm lãnh đạo! Tiến là ai? Quý là ai? Hoàn nữa? Toàn đưa con cháu vào “mai phục”!

- Tôi xin đồng chí chớ có nóng vội! - Ông Trung phân bua - Đó là thành phần quân chúng tốt, đang trong quá trình bồi dưỡng Đảng.

- Hảo huyền, tư tưởng tự do, lệch lạc quá đấy!

- Đồng chí chớ có suy lý! Tôi hỏi đồng chí, đó là ý kiến riêng của đồng chí hay là ý kiến của thường vụ? Về nguyên tắc, hoạt động của Đảng là công khai và minh bạch. Tôi đã nói lại cho đồng chí biết về công tác phát triển Đảng ở cơ sở. Đây là những nhân tố tốt. Chúng ta cần phải chăm lo, bồi dưỡng và giới thiệu cho Đảng những cán bộ tốt. Chúng tôi là người địa phương, thấy đây là những người có thân nhân tốt, thành phần tốt, thái độ chính trị tốt lại có học thức. Đưa họ vào ban lãnh đạo, thế chẳng phải phù hợp chủ trương, đường lối của Đảng, hợp với lòng dân hay sao? Nguyên tắc tập trung dân chủ trong lãnh đạo là biểu hiện cao nhất trong công tác cán bộ, đồng chí biết rồi còn gì? Nếu đây là ý kiến cá nhân của riêng đồng chí, cho phép tôi được bày tỏ đến cùng.

- Muốn bày tỏ thì đồng chí sẽ có cơ hội bày tỏ với cấp trên sau. Đồng chí là bí thư nên không được mù mờ về chính trị, theo đuôi quần chúng! Đồng chí phải nghiêm khắc tự kiểm điểm đi! Còn đây là lý do tôi xuống làm việc hôm nay – Ông Bằng mở cặp lấy ra một tờ giấy viết tay, đặt xuống bàn rồi đập tay lên trên:

- Đây, đồng chí xem đi! Đơn tố cáo đấy! Mà những hai người cơ! Trong đơn người ta nói có tới

hơn ba chục hộ không góp ruộng chứ không phải ba hộ như đồng chí vừa báo cáo đâu nhé!

- Không đúng! Chúng tôi có biên bản họp từng thôn, toàn xã bàn bạc dân chủ, lấy ý kiến của dân, dân thuận mới làm. Trong biên bản ghi rõ còn ba hộ, hai hộ ở thôn Hoàng Thượng, một hộ ở thôn Hoàng Hạ. Ba hộ này hứa đến hết tháng mười sẽ cho biết ý kiến cuối cùng.

- Trong đơn trình bày rằng, các đồng chí cưỡng bức các hộ không đồng tình hợp nhất ruộng đất, đàn áp, dọa nạt họ. Một xã bé nhất huyện, dân ít, nghèo nhất huyện, nhất tỉnh mà hết dân kiện lại kiện lẫn nhau. Nghèo vì kiện! Thật chẳng còn ra thể thống gì cả!

Bí thư nhìn tờ giấy, giật mình thấy những dòng chữ quen quen. Nét chữ đẹp, uốn lượn móc câu, trình bày sạch sẽ. Cuối trang không thấy ký tên nhưng ông cũng đã biết là ai.

- Sao không thấy ký tên? Nặc danh à?

- Đây là bản photo, đã che tên người tố cáo. Việc của Hoàng Long cả huyện, cả tỉnh đều biết, tất cả đang nhìn vào và trông chờ. Sao các đồng chí lại để chuyện xảy ra như vậy chứ? Chưa làm đã có đơn tố cáo thì còn làm được gì?

Lê Khắc Trung không nói gì thêm. Nhìn nét chữ quen thuộc trong đơn tố cáo, ông biết chính là đơn của Lê Hữu Ích, phó chủ tịch thường trực xã. Ích còn trẻ, có trình độ văn hoá, có bằng trung cấp lý luận, trước đây được ông Phong nâng đỡ vì có họ hàng bên nhà vợ ông. Khi ông Minh lên tỉnh công tác, Ích đang trong thời gian vận động để trúng cử chức chủ tịch thì Lê Khắc Trung đã nhanh chóng đưa Trần Bình lên. Bên ngoài Ích ra vẻ ủng hộ Trần Bình, bên trong Ích tìm mọi cách đập đổ cái ghế chủ tịch của ông. Trong quá trình hợp nhất ruộng đất, Ích tìm hiểu xem gia đình nào đang lưỡng lự chưa muốn góp ruộng, hứa ủng hộ họ rồi làm sẵn một cái đơn thuyết phục họ ký tên vào. Anh ta khôn ngoan để trống chỗ ghi ngày tháng. Lúc làm đơn tố cáo, bất luận là người ta đã thay đổi ý kiến, liền điền ngày tháng giả vào rồi gửi đi để tạo bằng chứng chống đối lãnh đạo xã, người đầu tiên chịu đòn là Trần Bình...

KẾT

Hôm nay, uỷ ban nhân dân xã Hoàng Long họp gặp mặt chia tay chủ tịch xã Trần Bình lên huyện nhận công tác mới. Hội trường 500 chỗ ngồi rộng thênh thang. Công trình đồ sộ này, công bằng mà đánh giá, có công sức đóng góp của ông Phong, giờ nó được bàn giao cho Ban văn hoá xã quản lý làm chỗ hội họp, biểu diễn văn nghệ, thư viện, phòng đọc sách.

Chiếc Toyota của anh Quý mới mua, đậu trước sân hội trường. Anh Quý giờ là Phó chủ tịch Hội đồng quản trị kiêm Tổng giám đốc Công ty Cổ phần nông nghiệp Hoàng Long, hôm nay nhận nhiệm vụ đưa Trần Bình lên huyện công tác. Phía trong hội trường, toàn thể ban lãnh đạo Đảng uỷ, uỷ ban, cùng lãnh đạo Công ty nông nghiệp tập trung đông đủ. Chỉ có phó chủ tịch Lê Hữu Ích và Đàm Văn Ngọc là vắng mặt, cũng không ai nhắc đến họ. Ngoài sảnh, bí thư Trung và Trần Bình

đang trao đổi công tác. Trước mặt họ là cánh đồng lúa chín, vụ lúa cuối cùng cho các hộ cá thể. Nhìn những cái bóng nông dân đầu đội nón cứ nhấp nhô trên cánh đồng, Trần Bình thấy lòng quặn lại, một giọt nước mắt từ từ chảy ra. Lê Khắc Trung đứng cạnh cũng đang cùng chung tâm trạng buồn, vui. Cái cảm giác này sao giống cái ngày còn đi học lúc xa trường; bồi hồi chia tay bạn bè, thầy cô, trường lớp, phút giây xao xuyến lay động lòng người.

Hiện tại Trần Bình chưa được phân công tác gì cụ thể. Ba vấn đề tố cáo Trần Bình đã được thanh tra làm rõ: hoàn toàn trong sạch. Trần Bình cũng “bị” điều động, nhưng thực tình ông không muốn rời mảnh đất mà ông đã nặng lòng với nó.

Nhớ hôm Tống Văn Bằng về kiểm điểm qua đơn tố cáo Trần Bình. Kết thúc buổi làm việc, sự lo lắng của bí thư Lê Khắc Trung hoàn toàn được giải toả. Trần Bình nói:

- Tôi không được nghe anh dặn, nhưng tôi cũng biết Tống Văn Bằng là một cán bộ cuồng tín chủ nghĩa. Vả lại đơn tố cáo của Lê Hữu Ích cũng không bất ngờ vì trước đó Đàm Thị Liên đã báo cáo đầy đủ mọi hoạt động trước đây của hợp tác xã. Có điều chị Liên đưa đơn xin nghỉ công tác, hôm nay cũng trao đổi với anh về một đồng chí rất giỏi

chuyên môn, tính tình trung thực, thận trọng trong công tác, nhưng phải “sống chung với lũ”. Toàn bộ tài liệu tôi giao lại cho đồng chí sau này trình lên cấp trên xem xét. Nếu chị Liên quyết xin nghỉ việc cũng là điều đáng tiếc, ta sẽ bị mất một cán bộ giỏi.

- Thế thì tôi thật sự yên tâm rồi. Trong giai đoạn xây dựng đất nước hiện nay, người nông dân sẽ được Đảng ta quan tâm nhiều hơn, không còn những ý kiến cho rằng nông dân bị quẳng ra rìa cuộc sống. Nói gì thì nói giai cấp nông dân vẫn là thành trì xã hội chủ nghĩa, có tính đặc thù riêng, với lối sống quần tụ, hoà đồng cùng một nền văn hoá làng xã, cùng làm một công việc giống nhau, tính cách hiền lành, chịu thương chịu khó, dân số đông nhất. Người cán bộ, đảng viên làm “đầy tớ” cho họ cũng thấy hài lòng. Nếu ta có tư tưởng thống trị họ thì thật là tai hoạ, không bao giờ đưa được con tàu nông nghiệp tiến lên, mà làm cho rối loạn đội ngũ, trắng đen lẫn lộn, mất hết lòng tin.

- Vâng! Cần phải nâng cao vai trò thực hành dân chủ lên một bước mới, một nền dân chủ thực sự. Nông dân vốn thiếu hiểu biết, không nắm được pháp luật, không thực hiện được dân chủ của mình dẫn đến thủ tiêu đấu tranh, mặc cho một số cán bộ

thả sức dày vò. Cho nên công khai là một vấn đề then chốt của nền dân chủ. Nếu dân chủ mà không công khai khác gì mồm thì nói dân chủ, tay bịt mắt thiên hạ.

Hai người đang đứng trước sảnh, bỗng thấy rất nhiều bà con từ trong làng đi ra, có người từ dưới đồng đi lên chân vẫn còn dính bùn. Bà Tâm người làng Hoàng Long đến chỗ gần hai người đứng, tay chỉ bà con đang tập nập đi vào sân nhà văn hoá

- Đồng chí chủ tịch đi nhận công tác mới mà không báo cho bà con lấy một tiếng để bà con chúng tôi đưa tiễn.

Cả Trần Bình lẫn Lê Khắc Trung thật bất ngờ, dù vẫn biết thế nào là lòng dân. Không có ai bảo mà bà con nghe tin tự bảo nhau, bớt chút thời gian đưa tiễn chủ tịch xã lên huyện nhận công tác. Thấy bà con tập trung đông quá, Trần Bình bàn với bí thư Đảng uỷ rồi nói nhỏ với anh Quý sau khi cảm ơn xong sẽ khởi hành sớm hơn dự định. Ông Khế cũng người làng Hoàng Long cứ khăng khăng đòi đưa chủ tịch lên tận huyện mới nghe. Ông nói:

- Bà con chúng tôi không biết lấy gì để cảm tạ tấm lòng của ông chủ tịch. Nếu ông chủ tịch không thành lập Công ty cổ phần nông nghiệp thì tiền

Bão đất

Tiểu thuyết LÊ THANH KỲ

bán ruộng của nhà tôi không biết đổ vào đâu? Chúng tôi được mua cổ phần của công ty, hàng ngày vẫn được đi làm trên ruộng của nhà mình. Đòi người nông dân từ nay sẽ được ngửa cái mặt lên, không còn bị coi là cái sâu, cái kiến nữa. Rồi ông cứ hu hu khóc như một đứa trẻ.

- Kính thưa toàn thể bà con. Tôi thật sự cảm động trước sự tin yêu của bà con, tôi xin cảm ơn tấm lòng của những người nông dân quê nhà. Tôi lên huyện công tác không phải là tôi đi mất, gốc của tôi là gốc nông dân, nông dân cho tôi bát cơm ăn để đi theo Đảng, Đảng đem lại cơm no áo ấm cho đồng bào, cùng với mọi người đồng cam cộng khổ, đoàn kết nhất trí. Tôi xin cảm ơn mọi người để cho tôi đi, bà con cũng về nhà chuẩn bị chăm lo sản xuất. Lúa ngoài đồng đã chín, chúc bà con một mùa gặt hái bội thu...

Rồi ông xiết chặt tay Lê Khắc Trung. Chiếc xe từ từ chuyển bánh ra khỏi sân nhà văn hoá. Từng cánh tay rám nắng vẫn còn vẫy vẫy cho tới khi nó khuất hẳn.

Hà Nam, tháng Tám, 2008

BẢO ĐẤT

Tiểu thuyết của LÊ THANH KỲ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

65 Nguyễn Du - Hà Nội. Tel - Fax: 04.38222135

Chịu trách nhiệm xuất bản:

TRUNG TRUNG ĐÌNH

Chịu trách nhiệm bản thảo:

PHẠM SÔNG HỒNG

Biên tập: **NGUYỄN THỊ ANH THƯ**

Bìa: **MAI HƯƠNG**

Trình bày: **KIM DUNG**

Sửa bản in: **PHẠM THÁI BA**

In 500 cuốn, khổ 13 x 19 cm.

In tại Công ty in Trường Sơn. Tel: 04.35680827.

Giấy đăng ký KHXB số: 855 - 2008/CXB/07 - 46/HNV.
Số Quyết định XB của Giám đốc: 676/QĐ - NXB HNV.
In xong và nộp lưu chiểu tháng 12 năm 2008.